

PUBLICYSTYCZNY KOMENTARZ SOCJOLOGÓW

ANALIZY • POLEMIKI • WYWIADY

PUBLICYSTYCZNY KOMENTARZ SOCJOLOGÓW

ANALIZY • POLEMIKI • WYWIADY

WYBÓR TEKSTÓW Z LAT 1957-2006

POD REDAKCJĄ
HENRYKA DOMAŃSKIEGO
I **ANTONINY OSTROWSKIEJ**

WYDAWNICTWO **IFIS PAN**
WARSZAWA 2006

Projekt okładki
Andrzej Lubniewski

Redaktor Wydawnictwa
Antonina Majkowska-Sztange

Korekta
Elżbieta Morawska

Opracowanie graficzne i komputerowe tekstów
Alina Wiszenko-Zabrowarny

Copyright © by Authors and Wydawnictwo IFiS PAN, 2006

ISBN 83-7388-114-X

Spis treści

Henryk Domański, Antonina Ostrowska <i>Od Redaktorów</i>	9
Dlaczego publicystyka?	13
Jan Szczepański <i>Publicystyka i nauka</i>	13
Jan Szczepański <i>Rola publicystyki w kierowaniu społeczeństwem</i>	16
Moda na socjologię?	21
Marcin Czerwiński <i>Polityka wolności a nauka i kultura</i>	24
Adam Schaff <i>Zadania socjologów-marksistów (1)</i>	29
Adam Schaff <i>Zadania socjologów-marksistów. (2) Polskie doświadczenia</i>	35
Jan Szczepański <i>Socjologia rozwoju nauki</i>	39
Jan Szczepański <i>O integracji nauk społecznych</i>	43
Jan Szczepański <i>O sytuacji w socjologii polskiej</i>	46
Zygmunt Bauman <i>Moda na socjologię</i>	49
Edmund Mokrzycki <i>Królowa nauk czy szarlataneria?</i>	53
<i>Rozmowa o socjologii. Z Janem Szczepańskim rozmawiają Danuta Zabłocka i Henryk Hinz</i>	58
Jerzy J. Wiatr <i>Dlaczego warto badać politykę?</i>	63
<i>Czy moda na socjologię? Z Władysławem Adamskim rozmawia Monika Wygląd</i>	68
Edmund Mokrzycki <i>Marksizm, socjologia, realny socjalizm</i>	71
Jan Szczepański <i>Niektóre aspekty dziejów socjologii w Polsce</i>	81
Tomasz Woźniak <i>Myśli modne</i>	85
O metodach badań społecznych	93
Jan Szczepański <i>Socjologia a „fuszerka socjologiczna”</i>	96
Adam Schaff <i>Ankietomania czyli o drogach rozwoju polskiej socjologii</i>	99
Jan Szczepański <i>O ankietach, ankietomanii i kretynizmie matematycznym</i>	106
Paweł B. Sztabiński, Franciszek Sztabiński <i>Kto pyta też błądzi</i>	109
Krzysztof Zagórski <i>O rozumieniu opinii publicznej i pożytkach z jej badania</i>	113

Henryk Domański <i>Dlaczego nie można zrezygnować z socjologii ilościowej?</i>	120
Henryk Domański, Andrzej Rychard <i>Postaniec złej wieści</i>	126
Piotr Gliński <i>Skrzywanie zwierciadła</i>	129
Struktura i stosunki społeczne	131
Jan Szczepański <i>Próba diagnozy</i>	134
Jan Szczepański <i>Pracownicy umysłowi – proletariat, inteligencja czy klasa średnia</i>	143
Ryszard Turski <i>Inteligentkie niepokoje</i>	148
Jan Szczepański <i>O socjologii klasy robotniczej</i>	152
Jan Szczepański <i>Struktura klasowa społeczeństwa polskiego</i>	155
Zbigniew Sufin <i>Struktura społeczna w Polsce</i>	163
Jan Szczepański <i>Wiara intelektualistów</i>	166
Ireneusz Bialecki <i>Między tradycją a sytuacją czyli o nas, inteligentach</i>	170
<i>Kto lubi pracować? Z Kazimierzem M. Słomczyńskim rozmawia Marzena Chełstowska</i>	176
<i>Kobieta-Polka. Z Anną Titkow rozmawia Anna Bikont</i>	180
Henryk Domański <i>Zmierzch inteligencji?</i>	184
Wartości, styl i jakość życia	189
Anna Pawełczyńska <i>Zdrowie a możliwości człowieka</i>	192
Magdalena Sokolowska <i>Przywilej umierania</i>	198
Marcin Czerwiński <i>Trochę jak laurka</i>	203
Aldona Jawłowska <i>Przeszłość w przyszłości</i>	205
Edmund Mokrzycki <i>Z teorii milczenia</i>	212
Jan Szczepański <i>Kształtować ambitniejsze biografie</i>	215
<i>Style i wartości. Z Edmundem Mokrzyckim i Janem Strzeleckim rozmawia Anna Krajewska</i>	220
Andrzej Siciński <i>Co się nam nie sprawdziło?</i>	225
Joanna Sikorska, Antonina Ostrowska <i>Być kobietą...</i>	233
Robert Pilat <i>Internet i ludzki umysł</i>	237
<i>Odwolałam się do Gombrowicza. Z Dariuszem Gawinem rozmawia Patrycja Bukalska</i>	241
Zmierzch systemu	245
<i>Inna propozycja bycia obywatelem. Z ekspertami: MKS Janem Strzeleckim i Komisji Rządowej Kazimierzem Doktorem rozmawia Hanna Krall</i>	248
Józef Niżnik <i>Eksperci i moralność</i>	253
<i>Scenariusz dynamicznej równowagi. Z Janem Strzeleckim rozmawia Henryka Dobosz</i>	256

Włodzimierz Pańków <i>Reforma gospodarcza a uspołecznienie własności</i>	261
Andrzej Rychard <i>Chleb i demokracja</i>	266
<i>Rozmowy o Polakach. Z Henrykiem Domańskim rozmawia Inka Słodkowska</i>	272
<i>Rozmowy o Polakach. Z Krzysztofem Jasiewiczem rozmawia Inka Słodkowska</i> ..	275
<i>Fatalizm. Z Włodzimierzem Wesołowskim rozmawia Magdalena Bajer</i>	281
Winicjusz Narojek <i>Krótką teoria „chodów”</i>	287
Po przełomie	301
Andrzej Walicki <i>Czy PRL była państwem totalitarnym</i>	304
Andrzej Rychard <i>Start nowego ładu</i>	310
Barbara Skarga <i>Deformacje człowieka na Wschodzie i na Zachodzie</i>	317
Edmund Mokrzycki <i>Na rozdrożu</i>	321
Joanna Kurczewska <i>Naród, patriotyzm, jednostka</i>	326
Edmund Wnuk-Lipiński <i>Kac po wygranej rewolucji</i>	333
Joanna Bator <i>Brzydkie słowo „feminizm”</i>	338
Agata Bielik-Robson <i>Nowy wiek ideologii</i>	345
Lena Kolarska-Bobińska <i>Kapitalizm nie taki, jaki miał być</i>	349
Sławomir Mazurek <i>Liberalizm po rewolucji – erozja czy tryumf?</i>	354
<i>Oczu zamydlić się już nie da. Z Edmundem Mokrzyckim rozmawia Małgorzata</i> <i>Subotić</i>	360
Najnowsza diagnoza	365
Robert Piłat <i>Entropia w małej demokracji</i>	369
<i>Bandyci czy obywatele. Z Piotrem Glińskim rozmawia Anna Wielopolska</i>	375
<i>To nie reforma, to rewolucja. Z Dariuszem Gawinem rozmawiają</i> <i>Teresa Bogucka i Joanna Szczęsna</i>	380
<i>Bez klasy (średniej). Z Henrykiem Domańskim rozmawia Michał Matys</i>	385
<i>Państwo malorządne. Z Krzysztofem Jasieckim rozmawia Krzysztof Darewicz</i> ..	390
<i>Kobieta pod szklanym sufitem. Z Anną Titkow rozmawia Jan Tomasz Lipski</i>	395
Henryk Domański, Antonina Ostrowska <i>Najlepiej być Duńczykiem</i>	399
<i>Nie ma szczęścia bez myślenia. Z Tadeuszem Gadaczem rozmawia</i> <i>Jacek Żakowski</i>	402
Antonina Ostrowska <i>Zdrowie nie dla wszystkich?</i>	408
<i>O biednych nikt nie chce słuchać. Z Elżbietą Tarkowską rozmawia Adam</i> <i>Leszczyński</i>	411
<i>Sen o Zagładzie. Jak biedni Polacy patrzą na getto. Z Barbarą Engelking-Boni</i> <i>rozmawia Michał Okoński</i>	416
<i>Bieda zostanie z nami. Z Hanną Palską rozmawia Andrzej Dryszel</i>	425
<i>Tu zaszła zdrada. Z Włodzimierzem Pańkowem rozmawia Robert Walenciak</i>	430
<i>Kto się boi Zygmunta Freuda. Z Pawłem Dyblem rozmawia Przemysław</i> <i>Szubartowicz</i>	436

Paweł Dybel <i>Rodzina albo śmierć</i>	442
<i>Szatan z siódmej klasy. Ze Zbigniewem Mikołajką rozmawia Piotr Mucharski</i>	447
Andrzej Leder <i>Glód Narcyza czyli o uzależnieniu i ekscytacji</i>	453
Kilka refleksji o Instytucie Filozofii i Socjologii PAN	459
<i>O Instytucie Filozofii i Socjologii PAN. Z Adamem Schaffem rozmawia</i>	
R. Markiewicz	460
Zbigniew Sułkin <i>Perspektywy na dziś i na jutro</i>	462
Jan Szczepański <i>Rozwój koncepcji organizacyjno-badawczych Instytutu</i> <i>Filozofii i Socjologii PAN</i>	466
Jan Szczepański <i>25 lat Instytutu Filozofii i Socjologii PAN</i>	473
Zdzisław Kuksewicz <i>Fragment wspomnień</i>	478
Adam Schaff <i>Instytut Filozofii i Socjologii PAN. Fragment wspomnień</i>	481